

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІЧНИЙ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ, СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СПОРТИВНІ ІГРИ З МЕТОДИКОЮ НАВЧАННЯ: ФУТБОЛ
(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 017 Фізична культура і спорт
(код і назва спеціальності)

освітня програма Фізична культура і спорт: тренерсько-викладацька
діяльність

тип дисципліни вибіркова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

доц. Юрген І. В.
(імя, ініціал, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою соціальної роботи, соціальної педагогіки та фізичної культури

протокол № 1 від 11. 09. 2019р.

Завідувач кафедри

доц. Юрген І. В.
(імя, ініціал, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова навчально-методичної ради педагогічного факультету

доц. Мельничук І. П.
(імя, ініціал, прізвище)

Розробники програми:

Мельничук Іван Петрович, старший викладач кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки та фізичної культури

Рецензенти програми:

Ярчук Геннадій Васильович, кандидат філософських наук, доцент кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки та фізичної культури

Ніфака Ярослав Миколайович, кандидат з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки та фізичної культури

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів: 4	Лекції:	
	20	6
Модуль:	Практичні заняття:	
Загальна кількість годин: 120	28	6
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 2	Лабораторні заняття:	
Семестр: 3	Семінарські заняття:	
Тижневе навантаження (год.): - аудиторне: 2 - самостійна робота: 8	Консультації:	
Форма підсумкового контролю: залік	Індивідуальні заняття:	
Мова навчання: українська	Самостійна робота:	
	72	108

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни є організація та проведення різних форм занять футболом.

Мета та завдання дисципліни: засвоєння студентами теоретичних занять і методичних навичок в організації та проведенні різних форм занять футболом.

Передумови для вивчення дисципліни - оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисциплін «Теорія і методика фізичної культури і спорту»

Міждисциплінарні зв'язки «Теорія і методика фізичного виховання», «Вступ до спеціальності з основами наукових досліджень», «Біомеханіка фізичних вправ та спорт метрологією», «Педагогіка фізичного виховання і спорту», «Психологія спорту», «Теорія і методика викладання видів спорту».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Знання: загальних питань системи знань із загальної теорії і методики спортивної підготовки з футболу.

Вміння: використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання з теорії та методики футболу.

Комунікація: використовувати набуті знання при веденні наукових дискусій з питань пропаганди спортивно-оздоровчої діяльності; формуванні спрямованості на пропаганду здоров'язбереження, виявляти повагу до різноманітних національних уподобань, співпрацювати з носіями різних історичних і культурних цінностей; створювати умови для комунікації із представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій.

Автономність та відповідальність: виконувати індивідуальні науково-дослідні завдання з можливістю побудови індивідуальної траєкторії професійного розвитку, виявляти самостійність і соціальну відповідальність при виконанні функціональних обов'язків.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)							Кількість годин (заочна форма навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1.	Вдосконалення навчання техніці гри: техніка нападу. Навчання техніці: Технічні нападу. Переміщення: різновиди ходьби і бігу, зупинки, повороти, стрибки. Різновиди ударів по м'ячу ногою	4	2	2	-	-	-	6	2	1	1	-	-	-	10
2.	Вдосконалення техніки нападу, переміщення. Навчання ударам по м'ячу ногою і головою. Техніка нападу. Переміщення. Навчання ударам по м'ячу ногою і головою	6	2	4	-	-	-	8	2	1	1	-	-	-	10
3.	Вдосконалення Техніки нападу. Переміщення. Техніка зупинки м'яча, що котиться, летить	4	2	2	-	-	-	8	1	-	1	-	-	-	10
4.	Вдосконалення техніки нападу, ведення м'яча, фінти. Переміщення	4	2	2	-	-	-	6	1	1	-	-	-	-	10
5.	Вдосконалення техніки захисту. Стійка переміщення. Відбір м'яча. Навчання техніці гри в захисті. Переміщення. Техніка володіння м'ячем. Різновиди ударів по м'ячу ногою і головою. Зупинки м'яча, що котиться, летить.	6	2	4	-	-	-	6	1	-	1	-	-	-	14
6.	Вдосконалення техніки гри воротаря, стійка, переміщення, ловля м'яча, відбивання м'яча.	4	2	2	-	-	-	6	1	-	1	-	-	-	10
7.	Вдосконалення техніки нападу: індивідуальна, групова, командна	6	2	4	-	-	-	6	1	1	-	-	-	-	10
8.	Вдосконалення тактики нападу, змішана тактика ігри. Комбінації при стандартних положеннях	4	2	2	-	-	-	6	1	-	1	-	-	-	10
9.	Вдосконалення тактики захисту: індивідуальна, групова, командна тактика захисту	6	2	4	-	-	-	6	1	1	-	-	-	-	10
10.	Вдосконалення тактики захисту. Змішана тактика ігри. Комбінації при стандартних положеннях.	4	2	2	-	-	-	6	1	1	-	-	-	-	10

Проміжний контроль	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	4
Разом:	48	20	28	-	-	-	72	12	6	6	-	-	-	108

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Вступ в дисципліну. Історія виникнення і розвитку футболу та міні-футболу, у світі в Україні.

Тема 2. Суть характеристики гри. Техніка безпеки під час проведення занять з футболу та міні-футболу.

Тема 3. Техніка, класифікація, систематика і термінологія гри у футболі та міні-футболі. Техніка виконання і методика навчання ударам по м'ячу ногою, головою у футболі та міні-футболу. Техніка виконання і методика навчання зупинкам м'яча у футболі та міні-футболі.

Тема 4. Техніка виконання і методики навчання ведення м'яча, обведення, фінти та біг з м'ячем у футболі та міні-футболі. Техніка виконання і методики навчання відбирання м'яча в суперника, гра тулубом, у футболі та міні-футболу. Вкидання м'яча з-за бічної лінії у футболі та міні-футболу.

Тема 5. Техніка гри воротаря у футболі та міні-футболу. Ігри та вправи для навчання техніки. Поняття про тактику гри футбол та міні-футболу. Еволюція тактичних систем гри у футболі та міні футболу.

Тема 6. Послідовність навчання тактичними діям гри у захисті і нападі у футболі та міні-футболу. Методика навчання індивідуальним, груповим, командним тактичним діям у захисті та нападі у футболі та міні-футболу.

Тема 7. Ігри та вправи для навчання тактики. Навчання гри у футбол та міні-футболу молодшого шкільного віку.

Тема 8. Планування та проведення тренувальних занять з юними футболістами. Педагогічний контроль, що застосовується у футболі та міні-футболу, для оцінки рівня підготовленості гравців.

Тема 9. Зміст, характеристика, особливості і взаємозв'язок загальної і спеціальної фізичної підготовки футболістів та міні-футболістів. Методи та засоби, що застосовуються для виховання рухових якостей футболістів та міні-футболістів. Методика розвитку витривалості, швидкісно-силових якостей, спритності, гнучкості, координаційних здібностей футболістів та міні-футболістів.

Тема 10. Організація і методика проведення занят з футболу та міні-футболу. Ігри та вправи для навчання фізичної та психологічної підготовки. Види та системи змагань у футболі та міні-футболі. Системи розігрування змагань та їх характеристика. Складання положення про змагання. Правила гри у футболі та міні-футболі.

5.2. Тематика практичних занять.

Тема 1. Навчання техніці гри: техніка нападу. Переміщення: різновиди ходьби і бігу, зупинки, повороти, стрибки. Поєднання вивчених дій. Різновиди ударів по м'ячу ногою

Тема 2. Техніка нападу, переміщення. Навчання ударам по м'ячу ногою і головою. Техніка нападу. Переміщення. Навчання ударам по м'ячу ногою і головою

Тема 3. Техніка нападу. Переміщення. Техніка зупинки м'яча, що котиться, летить.

Тема 4. Техніка нападу, ведення м'яча, фінти. Техніка нападу. Переміщення.

Тема 5. Техніка захисту. Стійки переміщення Відбір м'яча. Навчання техніці гри в захисті. Переміщення. Техніка володіння м'ячем. Різновиди ударів по м'ячу ногою і головою. Зупинки м'яча, що котиться, летить. Відбір м'яча випадом, поштовхом плеча в плече суперника, підкатом.

Тема 6. Техніка гри воротаря. Стійка, переміщення, ловля м'яча, відбивання м'яча.

Тема 7. Техніка нападу: індивідуальна, групова, командна.

Тема 8. Тактика нападу, змішана тактика ігри. Комбінації при стандартних положеннях

Тема 9. Тактика захисту: індивідуальна, групова, командна тактика захисту.

Тема 10. Тактика захисту. Змішана тактика гри. Комбінації при стандартних положеннях.

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин		Форми звітності
1.	Підготовка до лекційних та семінарських занять	20	30	Конспект
2	Підготовка до проміжного контролю	4	4	Модульна контрольна робота
3.	Виконання індивідуальних завдань:			
	- підготовка доповіді;	10	20	Доповідь
	- підготовка реферату;	10	20	Реферат
	- підготовка до презентації результатів дослідження.	28	34	Презентація
	Разом	72	108	

5.4. Тематика індивідуальних завдань

Тематика рефератів

1. Історія розвитку футболу.
2. Техніка футболу.
3. Методика навчання та вдосконалення технічних прийомів.
4. Тактика футболу.
5. Методика навчання та вдосконалення тактичних дій у футболі.
6. Організація, зміст та методика викладання футболу в школі.
7. Виникнення фізкультурно-спортивні види : мини-футбол.
8. Характеристика футболу як ефективного засобу фізичного виховання.
9. Загальна характеристика методики навчання футболу.
10. Елементи техніки гри в захисті та нападі. Аналіз техніки передачі м'яча.
11. Оволодіння навичками техніки зупинки м'яча подошвою, стегном.
12. Оволодіння навичками техніки зупинки м'яча голілкою після його відскоку від землі.
13. Послідовність вивчення прийомів гри в нападі та захисті.

Тематика доповіді

1. Історія розвитку футболу.
2. Правила гри футболу.
3. Техніка і тактика футболу.
4. Змагання з футболу.
5. Деякі різновиди футболу.
6. Професійний футболу.
7. Міжнародній футболу.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1. Форми поточного контролю. Усна або письмова перевірка вивчення навчальних матеріалів на практичних заняттях.

6.2. Форми проміжного контролю. Модульна контрольна робота

6.3. Форми підсумкового контролю. Залік

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Під час поточного контролю оцінюється здатність та рівень виконання студентом завдань на практичних заняттях, результати самостійної роботи з навчальною літературою, а також якість виконання студентом індивідуального завдання у вигляді реферату та його презентації.

Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі та включає два теоретичні питання, відповіді на які дають можливість оцінити рівень оволодіння теоретичним матеріалом.

Зразок варіанту модульної контрольної роботи:

1. *Ігри та вправи для навчання тактики.*
2. *Поняття про тактику гри футбол та міні-футболу.*

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним

	матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Презентація навчального матеріалу	5
Доповідь	5
Реферат	5

Критеріями оцінювання доповіді є вміння студента стисло визначати ключові позиції, які викладені у проблематики обраної теми.

Оцінювання реферату здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.

Критеріями оцінювання презентації є її відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи.

Критерії оцінки успішності відповідають навчальній програмі й найбільш важливим вимогам до знань студентів: відповіді повинні бути повними, логічними, доказовими.

Максимальна кількість балів за відповідь на 1 питання складає 15 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор), спортивний зал фут-зал, відкрите спортивне футбольне поле.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела

1. Веселовський Анатолій Петрович. Спортивні ігри з методикою їх викладання / - Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2008-216 с.

2. Лисенчук Г.А. Управление подготовкой футболистов. / Киев: Олимпийская литература, 2003 – 271 с.

3. Соломонко В.В., Лисенчук Г.А., Соломонко О.В. (Методичні рекомендації). Побудова навчально-тренувальних занять з футболу з урахуванням їхнього змісту і спрямованості. - Київ. Олімпійська література. – 1995. – 108 с.

4. Теорія і методика викладання футболу. Курс лекцій для студентів факультетів фізичного виховання. / А. Веселовський – Дрогобич. Редакційно-видавничий відділ ДДПУ ім. Івана Франка, 2007 – 255 с.

5. Теорія та методика викладання футболу (методичні рекомендації до проведення практичних занять) / А. Веселовський, В. -К. - 2009 – 165 с.

10.2. Допоміжні джерела

1. Гелас М.В. Базові і нові фізкультурно-спортивні види. Спортивні ігри. Баскетбол: історія баскетболу,техніка володіння м'ячем : учеб.- метод посібник / М.Ст. Гелас, Н.Ст. Новожилов.

3. Железняк Юрій Дмитрович. Теорія і методика навчання предмета «Фізична культура» : [учеб. Посібник для студ. висш.навч.закладів] : допустимо УМО / Железняк Ю.Д., В.М. Минбулатов.- 3-е изд., стер.- М: Академія, 2008.- 272 с. – (Вища професійна освіта. Педагогічні спеціальності). - Ббліогр.: с. 265.

4. Найминова, Е.Б. Фізкультура : Методика викладання. Спортивні ігри / Е.Б. Найминова.-Ростов-на-Дону : Фенікс,2001. – 256с.

5. Романенко В. А. Двигательные способности человека / В. А. Романенко. –Донецк : Новый мир, УК Центр, 1999. – 336 с.